

ข่าวประจำวันจันทร์ที่ 7 มีนาคม พ.ศ.2559

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

โรคใบด่างมันสำปะหลัง



จู่ๆมีเอกสารข่าว พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รมว.เกษตรและสหกรณ์ เตือนภัยให้ระวังโรคใบด่างในมันสำปะหลังจากเชื้อไวรัสมีแมลงหมีขาวเป็นพาหะ เพราะเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ไม่เคยเจอในบ้านเรามาก่อน แต่ประเทศเพื่อนบ้านพบการระบาดแล้ว...ทำเอาตื่นเต้นไม่น้อย!!! แต่หลังจากทวนความกับผู้รู้ถึงที่ไปที่มาของโรคนี้ พบว่าเป็นโรคระบาดในไร่มันสำปะหลังที่รุนแรงจริง ทำให้ผลผลิตเสียหายได้มากถึง 80% และมีการระบาดกันมากในทวีปแอฟริกา ส่วนบ้านเรานั้นยังไม่พบเจอ แต่ที่ต้นกลายเป็นข่าวให้ตื่นเต้น ต้นสายปลายเหตุมาจากการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เมื่อปลายเดือนที่แล้ว มีภาพมันสำปะหลังเป็นโรคใบด่าง เพราะถูกแมลงหมีขาวกัดกิน ที่พบใน จ.กาฬสินธุ์ และอุบลราชธานี เมื่อปี 2558 มาโชว์ในที่ประชุม เพื่อขอความร่วมมือนักส่งเสริมการเกษตรที่พบปะชาวบ้านเป็นประจำช่วยเป็นหูเป็นตาระวังโรคนี้ด้วย...เผื่อเกิดขึ้นมาจริงจะได้เตรียมตัวได้ทัน

เนื่องจากโรคแปลกใหม่ที่พบเจอเมื่อปีที่แล้ว ถือเป็นครั้งแรกที่พบแมลงหมีขาวมากัดกินใบมันสำปะหลังจนใบด่างหงิกงอ นักวิชาการด้านโรคมันฯเลยกังวลว่า โรคเอเลียนจากแดนไกลจะมาอาละวาดมันสำปะหลังในบ้านเราจึงตั้งทีมศึกษาเป็นการเฉพาะ แต่เมื่อนำแมลงหมีขาวและต้นมันฯใบด่างที่ถูกกัดกินเข้าห้องแล็บ ปรากฏว่าหาได้เป็นโรคดังกล่าว ไม่ใช่เชื้อไวรัสทำลายหัวมันฯเหมือนอย่างในแอฟริกา...เป็นแต่เพียงแมลงหมีขาวพันธุ์บ้านเราแหละ ดูกัดกินตรงไหน ตรงตรงนั้น กัดกินมากๆ ใบจะหงิกงอ

แค่นั้นไม่พอ การศึกษายังรุกไปถึงประเทศบ้านใกล้เรือนเคียง เพราะมีรายงานข่าว เกิดโรคใบด่างเยอะมาก...ทีมงานวิจัยเข้าไปศึกษาจริงอย่างที่เขาวา แต่สาเหตุไม่ใช่มาจากแมลงแต่อย่างใด เป็นโรคใบด่างเพราะดินมีธาตุอาหารไม่ครบ มันสำปะหลังขาดธาตุอาหารรอง แต่กระนั้นทีมงานวิจัยเฝ้าระวังโรคมันฯไม่อาจนิ่งนอนใจ ยังคงเฝ้าจับจ้องมองกันต่อไป เพราะไม่อยากให้โรคอุบัติใหม่จากแมลงเอเลียนต่างถิ่นมาสร้างประวัติศาสตร์ซ้ำรอย “เพลี้ยแป้งสีชมพู” จากแอฟริกาที่มาทำลายไร่มันสำปะหลังเมื่อหลายปีก่อนเท่านั้นเอง

ดินสุดฤทธิ์หาแนวทางสู้ภัยแล้ง ถึงคราวทุกภาคส่วนต้องร่วมมือ : ดลมนัส กาเจ



ในที่สุดทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษาและภาคเอกชน ออกมาเสนอแนะ เพื่อหาทางออกแก่วิกฤติภัยแล้งที่กำลังคุกคามประเทศไทยในขณะนี้ ซึ่งล่าสุด พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระบุว่า สถานการณ์น้ำใน 4 เขื่อนหลักของกลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อย และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) ณ วันที่ 1 มีนาคม 2559 ยังคงเหลือน้ำใช้การได้จนถึงเดือนมิถุนายน ประมาณ 2,945 ล้านลูกบาศก์เมตร

สำหรับอ่างเก็บน้ำในอีก 10 เขื่อน ประกอบกับเขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนแม่งัด เขื่อนห้วยหลวง เขื่อนคลองศรีรัต เขื่อนบางพระ เขื่อนกระเสียว เขื่อนลำปาว เขื่อนแม่กวง เขื่อนจุฬาภรณ์ และเขื่อนลำพระเพลิง อยู่ขั้นวิกฤต กระทรวงเกษตรฯ มีการหารือมาตรการติดตามเฝ้าระวังและปรับแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อให้แผนการใช้น้ำสอดคล้องกับสถานการณ์ ขณะที่พื้นที่ประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัยแล้งได้เพิ่มเติมจากเดิมที่ครอบคลุม 47 อำเภอ 21 ตำบล 1,902 หมู่บ้าน เพิ่มอีกในพื้นที่ จ.นครราชสีมา อีก 10 อำเภอ 62 ตำบล 659 หมู่บ้าน กระทรวงเกษตรฯ เร่งดำเนินการช่วยเหลือตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยแล้งทั้ง 8 มาตรการอย่างต่อเนื่อง

ด้าน นายสุรพล จารุพงศ์ โฆษกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ย้ำอีกครั้งว่า กระทรวงเกษตรฯ ขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทุกกิจกรรมที่ใช้น้ำพร้อมขอให้ร่วมแรงร่วมใจกันรณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างประหยัดอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะคนเมืองหลวงและปริมณฑล ต้องตระหนักถึงการประหยัดน้ำให้มากเนื่องจากภาคการเกษตรส่วนใหญ่เสียสละงดการใช้น้ำเพื่อการทำนาปรังแล้ว

เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.) เปิดพื้นที่สาธารณะจัดประชุมเสวนา TRF Public Forum : เกษตรน้ำน้อย...ทางออกของเกษตรกร ณ ห้องประชุมสุธรรม อารีกุล อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่ง รศ.ดร.สิริ ชัยเสรี รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย บอกว่า การจัดงานในครั้งนี้งานวิจัยที่ประสบความสำเร็จและมีโอกาสทางการตลาดสูง เพื่อเป็นทางออกแก่เกษตรกร ภายใต้สภาวะวิกฤติน้ำแล้ง ร่วมเป็นวิทยากร และนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อเป็นทางออกให้เกษตรกร โดย ศ.ดร.พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์ จากคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำผลวิจัยเรื่องถั่ว

ดร.พงษ์ศักดิ์ สุทธินันท์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำผลงานวิจัย เรื่องน้ำ, ดร.ทวีศักดิ์ ภูหล้า ผู้จัดการบริษัท ผลิตภัณฑ์ข้าวโพดหวาน จำกัด นำเสนอให้มีการปลูก ข้าวโพดหวาน, ผศ.ดร.อมรรัตน์ โมฬี จากสำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี นำผลงานวิจัยเรื่องไก่โคราช, รศ.ดร.ศิริพร กิริติการกุล จากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ นำผลงานวิจัยเรื่องไก่ประดู่หางดำ, อ.วีระ ภาคอุทัย จากสำนักงานประสานความร่วมมือพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น นำผลงานวิจัยเรื่องพริก เมื่อ วันที่ 2 มีนาคม ณ ห้องประชุมสุธรรม อารีกุล อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หาดทางออกให้เกษตรกรในสภาวะวิกฤติน้ำแล้ง

ขณะที่ผู้ประกอบการภาคเอกชนเริ่มมีการตื่นตัวในการประหยัดน้ำกันบ้างแล้ว อย่าง บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) หรือ ซีพีเอฟ ก็เดินหน้านำมาตรการอนุรักษ์และใช้น้ำ อย่างมีประสิทธิภาพในทุกหน่วยงาน พร้อมปันน้ำให้เกษตรกรพืชสวนพืชไร่รอบโรงงานแปรรูปและ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ช่วยลดผลกระทบภัยแล้ง ทั้ง นายสุชาติ วิริยะอาภา รองกรรมการผู้จัดการซีพีเอฟ บอกว่า จากการติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการสำรวจและรวบรวมข้อมูลการใช้น้ำของ ชุมชนรอบข้าง ทั้งภาคครัวเรือน ภาคเกษตร และภาคอุตสาหกรรม ในพื้นที่แหล่งน้ำเดียวกัน และ นำเครื่องมือที่เป็นสากลมาใช้ประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านน้ำได้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการขาดน้ำสำหรับการผลิตและช่วยลดผลกระทบต่อชุมชน ขณะเดียวกันบริษัทมีมาตรการเตรียมความพร้อมตั้งแต่การหาแหล่งน้ำสำรองที่เชื่อถือได้ การเพิ่ม ประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกขั้นตอนให้ดียิ่งขึ้นด้วย การวางแผนการใช้น้ำให้สอดคล้องกับแผนการ ผลิต จัดทำแผนฉุกเฉินหากเกิดภาวะขาดแคลนน้ำเพื่อไม่ให้ธุรกิจหยุดชะงักและไม่กระทบต่อ ชุมชนรอบข้าง และประสานติดตามข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

นอกจากนี้ซีพีเอฟ ยังนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดซึ่งมีคุณภาพกลับมาใช้ในส่วนอื่นๆ นอก กระบวนการผลิตในโรงงาน เช่น รดต้นไม้และสนามหญ้า ใช้ทำความสะอาดพื้นบริเวณรอบโรงงาน ล้างชุดกำลังศึกษาเทคโนโลยีการบำบัดน้ำที่ช่วยให้โรงงานสามารถนำน้ำหลังบำบัดกลับมาใช้ใน กระบวนการผลิตได้อีก

เช่นเดียวกับบริษัทพีเอ็มเอ โปรดัคส์ จำกัด (มหาชน) ในกลุ่มบริษัทพีเอ็มเอผู้ดำเนิน ธุรกิจคิดและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์บริการเพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม นายมณฑล ธรรมธะ ธรรมการผู้จัดการ บมจ.พีเอ็มเอโปรดัคส์ แนะนำว่า วิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาภัยแล้งได้คือ การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ แต่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่เป็นที่นิยมนำวิธีนี้มาใช้เท่าที่ควร คือ เทคโนโลยีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เป็นกระบวนการที่นำน้ำใช้แล้วจากภาคครัวเรือน ภาค การเกษตร ภาคอุตสาหกรรม หรือกิจกรรมใดๆ มาบำบัดด้วยเทคโนโลยีที่มีคุณภาพจนได้น้ำที่ สามารถกลับมาใช้ใหม่ในลักษณะต่างๆ ที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

อีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดภาวะภัยแล้งได้อย่างแน่นอน คือทางเดียวกับบริษัทบริษัทพีเอ็มเอ นำองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเรื่องการจัดการน้ำด้วยการปรับน้ำใช้ในโรงงานพีเอ็มเอโปรดัคส์ อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียเหลือศูนย์ ด้วยระบบ Biofil ซึ่งเป็นกระบวนการ

“เท่าที่ได้รับรายงานปีการผลิต 2558/59 นี้ ในพื้นที่ จ.กาญจนบุรี มีการปลูกอ้อยราว 7.5 แสนไร่ ส่วนที่ จ.ราชบุรี มีการปลูกอ้อย ประมาณ 2 แสนไร่ จากการตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าอ้อยที่ถูกด้วงหนวดยาวเข้าทำลายจะทำให้ผลผลิตลดลงในอ้อยปลูกประมาณ 43% และอ้อยต่อเสียหายกว่า 50% ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถไว้ต่ออ้อยได้ และกระทบต่อปริมาณอ้อยที่เป็นวัตถุดิบป้อนเข้าสู่โรงงานน้ำตาลด้วย ทั้งน้ำหนักอ้อยและเปอร์เซ็นต์ความหวาน ที่สำคัญยังทำให้รายได้ของเกษตรกรลดลงค่อนข้างมาก” นายสมชาย กล่าว

อย่างไรก็ตามกรมวิชาการเกษตรเร่งประสานความร่วมมือกับกลุ่มเกษตรกรไร่อ้อยโรงงานน้ำตาลในพื้นที่ รวมถึงองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและกรมส่งเสริมการเกษตร เร่งวางมาตรการแก้ไขปัญหการแพร่ระบาดของด้วงหนวดยาวอย่างเร่งด่วน โดยให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดด้วงหนวดยาวโดยวิธีผสมผสานแก่เกษตรกร คือ การใช้วิธีกลรวมกับการใช้ศัตรูธรรมชาติและการใช้สารเคมี ซึ่งมีการบูรณาการให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ประสบปัญหาและสนใจแล้วกว่า 250 ราย พร้อมหารือแนวทางแก้ไขปัญหการระบาดของด้วงหนวดยาวอย่างยั่งยืนด้วย

ด้าน นายสุพล สุขพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี กรมวิชาการเกษตร กล่าวถึงแนวทางป้องกันกำจัดด้วงหนวดยาวอ้อยด้วยวิธีผสมผสานว่า สำหรับการป้องกันกำจัดด้วงหนวดยาวในอ้อยปลูก ก่อนที่จะปลูกอ้อยเกษตรกรต้องไถพรวนหลายๆ ครั้ง แล้วเก็บหนอนด้วงหนวดยาวตามรอยไถออกเพื่อกำจัดหนอนขณะทำการปลูก จากนั้นเลือกใช้สารเคมีป้องกันกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยใช้สารฟิโพรนิล ชนิดน้ำ อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ 320 มิลลิลิตรต่อไร่ ฉีดพ่นบนท่อนพันธุ์พร้อมปลูก หรือหากใช้เครื่องปลูกอ้อยสามารถผสมสารเคมีในถังน้ำที่ติดกับเครื่องปลูกก็ได้

นอกจากนี้ยังสามารถใช้สารฟิโพรนิลชนิดเม็ด อัตรา 6 กก.ต่อไร่ โรยบนท่อนพันธุ์พร้อมปลูก หรือถ้าใช้เครื่องปลูกอ้อยสามารถใส่สารเคมีในถังใส่สารที่ติดกับเครื่องปลูกได้ ซึ่งในการใช้สารเคมีต้องมีความชื้นในดินด้วย และเกษตรกรควรมีการใช้เชื้อราเขียว *Metarhizium* sp. อัตรา 10 กก.ต่อไร่ โดยโรยเชื้อราดังกล่าวบนท่อนพันธุ์พร้อมปลูกซึ่งการใช้เชื้อราเขียวจะมีประสิทธิภาพสูงเมื่อดินมีความชื้น และต้องหมั่นตรวจแปลงปลูกอ้อยของตนเองอยู่เสมอ

ส่วนในอ้อยต่อให้ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำโดยเปิดร่องอ้อยแล้วพ่นสารให้ชิดกออ้อยแล้วกลบ หรือใช้สารเคมีร่วมกับเครื่องฟาดอ้อย และควรใช้เชื้อราเขียว *Metarhizium* sp. ในอ้อยต่อโดยเปิดร่องอ้อยแล้วโรยเชื้อราเขียวให้ชิดกออ้อยแล้วกลบดิน อีกทั้งยังควรเผาระวังและกำจัดด้วงหนวดยาวตัวเต็มวัยเมื่อฝนเริ่มตกในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน โดยเฉพาะช่วงฝนตกซ้ำครั้งที่ 2 ด้วงหนวดยาวจะออกจากดักแด้เป็นตัวเต็มวัย ให้จับเก็บตัวเต็มวัยก่อนที่จะวางไข่เพื่อตัดวงจรชีวิตหนอน โดยทำกับดักหลุมในแปลงตามคำแนะนำ หรือเดินเก็บตัวเต็มวัยในแปลงช่วงค่ำ

“ด้วงหนวดยาวตัวเต็มวัย 1 ตัว สามารถวางไข่ได้ถึง 400 ฟองต่อปี ซึ่งสามารถแพร่ขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องร่วมมือกันป้องกันกำจัดด้วงหนวดยาวอ้อยอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อควบคุมพื้นที่ระบาดให้อยู่ในวงจำกัด ก่อนที่จะแพร่

ขยายลูกกลมและสร้างเสียหายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจกระทบต่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลของไทยได้ในอนาคต” นายสุรพลกล่าว

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีเกษตรกรและชาวบ้านหลายรายพลิกวิกฤติเป็นโอกาส โดยไปขุดหนอนและเก็บตังหนวดยาวตัวเต็มวัยในไร่อ้อยมาจำหน่ายให้ผู้บริโภค ซึ่งนิยมนำไปประกอบอาหารถือเป็นแหล่งโปรตีนชั้นดี มีการซื้อขายอยู่ที่กิโลกรัมประมาณ 300-400 บาท เป็นช่องทางสร้างรายได้ให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดตังหนวดยาวด้วยวิธีผสมผสาน สามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี โทร.0-3455-2035 หรือสถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน กรมวิชาการเกษตร โทร.0-2579-3930-1